

Sygn. akt II Ca 606/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia SO Bogumił Goraj (spr.)

Sędziowie: SO Janusz Kasnowski

SO Aurelia Pietrzak

Protokolant: sekretarz sądowy Tomasz Rapacewicz

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2014 roku w Bydgoszczy,

na rozprawie

sprawy z powództwa J. M.

przeciwko Towarzystwu (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Świeciu z dnia 25 kwietnia 2013 r. w sprawie I C 193/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1. (pierwszym) w ten sposób, że zasądza od pozwanego na rzecz powoda ustawowe odsetki od zasądzonej kwoty 10.000,00 zł (dziesięć tysięcy) od dnia 19 maja 2007 r. do dnia zapłaty, a w pozostałej części oddala powództwo;

II. oddala apelację z pozostałej części;

III. znosi wzajemnie koszty postępowania apelacyjnego.

II Ca 606/13

UZASADNIENIE

J. M. wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S. A. w W. kwoty 10.000,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 8 grudnia 2005 r. tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Powód wniósł również o zasądzenie kosztów procesu. Twierdził, że w dniu 26 maja 2005 r. został poszkodowany w wypadku drogowym, w którym doznał urazu stawu skokowego lewego. Zastosowano leczenie zachowawcze i został wypisany ze szpitala w dniu 27 maja 2005 r. Następnie w związku z pogarszającym się stanem zdrowia trafił do szpitala w Ś., gdzie stwierdzono, że doznał złamania dwukostkowego stawu skokowego oraz złamania kręgu LI kręgosłupa lędźwiowego. Mimo zakończenia leczenia dolegliwości utrzymywały się i powód podjął leczenie w poradni (...) oraz w Poradni (...). Powód odczuwa ból pleców, nie może długo stać ani leżeć, ma problemy ze wstawaniem, a wieczorami pojawia się obrzęk kostek. W toku postępowania prowadzonego przez pozwanego lekarz orzecznik stwierdził 12% uszczerbku na zdrowiu powoda. Powód wyjaśnił, że rok wcześniej przeszedł operację kręgosłupa z powodu dyskopatii L4 i L5, która zakończyła

się powodzeniem i po której dolegliwości bólowe ustąpiły. Pozwany wypłacił powodowi zadośćuczynienie w łącznej kwocie 15.000,00 zł, którą powód uznał za zbyt niską, podkreślił przy tym kompensacyjny charakter zadośćuczynienia.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Twierdził, że określając wysokość zadośćuczynienia uwzględnił wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej przez powoda krzywdy.

Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Świeciu zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powoda J. M. kwotę 10.000,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 8 grudnia 2005 roku do dnia zapłaty (pkt 1) oraz powoda kwotę 2.417,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2), a także nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Świeciu kwotę 1.160,91 zł tytułem kosztów sądowych (pkt 3). Sąd I instancji ustalił następujący stan faktyczny: W dniu 26 maja 2005 r. powód doznał obrażeń w wypadku komunikacyjnym, do którego doszło w okolicy P.. Po wypadku powód został przyjęty na Oddział (...)Szpitala (...)w P.. U powoda stwierdzono uraz stawu skokowego lewego. Był leczony nieoperacyjnie. Z powodu złamania kostki przyśrodkowej i strzałki podudzia lewego założono mu opatrunek gipsowy i został wypisany do domu w dniu 27 maja 2005 r. Zgodnie z zaleceniem powód zgłosił się na kontrolę do Poradni (...) w Ś., gdzie poinformował, że odczuwa ból. W listopadzie 2005 r. okazało się, że powód doznał złamania kompresyjnego kręgu L1. Powód został przyjęty do szpitala w Ś., gdzie był leczony zachowawczo i przeszedł rehabilitację, Z czasem największe dolegliwości bólowe ustąpiły. Obecnie powód odczuwa ból lewej nogi na zmianę pogody. Uraz doznany w wypadku nie skutkował powstaniem u powoda uszczerbku na zdrowiu o charakterze neurologicznym. Nie doszło do naruszenia struktur układu nerwowego i z punktu widzenia neurologii powód nie odczuwa obecnie skutków wypadku. U powoda występuje powiększenie obrysu okolicy stawu skokowego lewego, ograniczenie ruchomości w stawie skokowym lewym, ograniczenie ruchomości w odcinku L-S kręgosłupa, wzmożone napięcie mięśni przykręgosłupowych na poziomie L-S i bolesność uciskowa wyrostków kolczystych Th 12-L5. Dolegliwości stawu skokowego i kręgosłupa nasilają się przy dłuższym chodzeniu lub przy większym wysiłku fizycznym. Okresowe obrzęki stawu skokowego lewego mają charakter wysiłkowy. Uszczerbek na zdrowiu związany z urazem kręgosłupa biegły określił na 8 %, z tym zastrzeżeniem, że jest to stopień uszczerbku na zdrowiu wywołany wyłącznie wypadkiem, a nie poprzednim stanem chorobowym. Uszczerbek na zdrowiu związany z urazem kostek goleni biegły określił na 8%. Sąd Rejonowy zważył, że z przepisów art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. wynika, że w wypadku uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, a w doktrynie i orzecznictwie uznaje się, że zadośćuczynienie za uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia ma na celu złagodzenie wynikających stąd cierpień. Sąd I instancji powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego wskazał, że wysokość zadośćuczynienia zależy od zakresu i rodzaju rozstroju zdrowia, czasu trwania cierpień, wieku pokrzywdzonego, intensywności ujemnych doznań fizycznych i psychicznych i rokowania na przyszłość oraz że zadośćuczynienie musi mieć charakter kompensacyjny, a więc musi przedstawiać odczuwalną wartość ekonomiczną nie będącą jednakże wartością nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy. Oceniając rozmiar cierpień powoda Sąd I instancji doszedł do przekonania, że domaganie się przez niego zadośćuczynienia w łącznej wysokości 25.000,00 jest uzasadnione i dlatego dochodzoną pozwem kwotę zasądził na rzecz powoda. O kosztach Sąd ten orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. oraz art.113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Apelację od tego wyroku wniósł pozwany, który zaskarżył go w części dotyczącej zasądzenia ustawowych odsetek od dnia 8 grudnia 2005 r. do dnia zapłaty. Zarzucił, że Sąd I instancji wydając wyrok naruszył art. 363 § 2 k.c. w związku z art. 481 § 1 k.c. przez uznanie iż pozwany popadł w zwłokę w spełnieniu świadczenia w dniu 8 grudnia 2005 r.

Wskazując na powyższe wniósł:

1. zmianę wyroku Sądu Rejonowego w Świeciu w zaskarżonej części oraz oddalenie powództwa w tym zakresie oraz
2. o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za wszystkie instancje według norm przypisanych. W razie nieuwzględnienia powyższego wniosku domagał się uchylecia wyroku Sądu Rejonowego w Świeciu w części i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za wszystkie instancje.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest w części uzasadniona. Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne z rozważeniem całokształtu materiału dowodowego zaoferowanego w toku postępowania przez strony, bez przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów, o jakiej mowa w art. 233 § 1 k.p.c., które to ustalenia Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne. Należy podkreślić, że w apelacji pozwany nie podniósł zarzutów naruszenia prawa procesowego skutkującego błędnymi ustaleniami faktycznymi. Ewentualne naruszenie procedury sąd rozpoznający apelację bierze pod uwagę na zarzut zgłoszony przez apelującego chyba, że naruszenie to prowadzi do nieważności postępowania (art. 378 § 1 k.p.c.). Skoro apelujący nie podniósł w tym zakresie żadnych zarzutów, to stan faktyczny ustalony przez Sąd I instancji należało uznać za prawidłowy.

Zasadniczą kwestia, którą należy rozstrzygnąć przy rozpoznawaniu apelacji dotyczy wymagalności roszczenia o zadośćuczynienie. Sąd I instancji w ogóle w tej kwestii się nie wypowiedział. Pozwany twierdził, że odsetki należą się od daty wyrokowania, powołując na poparcie swojego stanowiska szereg orzeczeń. Sąd Okręgowy uważa, że wymagalność roszczenia o zadośćuczynienie zależy od okoliczności sprawy. W szczególności należy podkreślić, że wyrok zasądający zadośćuczynienie nie ma charakteru konstytutywnego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03, OSNC 2005, Nr 2, poz. 40, z dnia 17 listopada 2006 r., V CSK 266/06, LEX nr 276339, z dnia 26 listopada 2009 r., III CSK 62/09, LEX nr 738354, i z dnia 18 lutego 2010 r., II CSK 434/09), a roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia ma charakter bezterminowy. Oznacza to, że staje się wymagalne po upływie terminu określonego w wezwaniu do zapłaty (art. 455 k.c.). W określonym przypadku wymagalność roszczenia o zadośćuczynienie może być w dniu orzekania. Z taką sytuacją mamy do czynienia wówczas, gdy rozmiar krzywdy stanowiący podstawę od ustalenia wysokości zadośćuczynienia jest zmienny i jest ostatecznie ustalany w dniu wyrokowania. Jeżeli rozmiar krzywdy jest znany wcześniej, to zadośćuczynienie jest wymagalne po wezwaniu do zapłaty. Z taką sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie. Początkowo zakres cierpień powoda ulegał zmianie. Zatem nie można mówić o wymagalności roszczenia w chwili zgłoszenia szkody, gdyż jeszcze trwał proces leczenia i rehabilitacji powoda. Leczenie i rehabilitację ukończono w listopadzie 2006 r. (informacja na k. 17). Od tego czasu stan zdrowia powoda nie uległ zmianie i można uznać, że rozmiar krzywdy się nie zwiększył. Zatem jest to pierwszy możliwy termin wymagalności należnego mu zadośćuczynienia. Jednakże wezwanie do zapłaty zadośćuczynienia ze wskazaniem żądanej kwoty, pełnomocnik powoda skierował do pozwanego w dniu 18 kwietnia 2007 r. (k.26-28). Przepis art. 817 § 1 k.c. nakazuje ubezpieczycielowi wypłacenie odszkodowania w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Stosuje się go odpowiednio do żądania wypłaty zadośćuczynienia. Dlatego Sąd Okręgowy uznał, że roszczenie dochodzone pozwem stało się wymagalne z dniem 19 maja 2007 r.

Wobec tego Sąd Okręgowy na podstawie przepisu art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w części dotyczącej odsetek od kwoty 10.000,00 zł w ten sposób, że zasądził te odsetki od dnia 19 maja 2007 r. do dnia zapłaty, a w pozostałej części żądanie zasądzenia odsetek oddalił. W pozostałej części apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu (art. 385 k.p.c.). Koszty postępowania apelacyjnego Sąd zniósł wzajemnie (art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c.) mając na uwadze wynik postępowania apelacyjnego.